

ANTS VURMA

Tööinspeksioon

**Järelevalve osakonna
peaspetsialist**

www.ti.ee

<http://ew2006.osha.europa.eu>

Saksamaa alustas noorte töökaitsega IXX sajandil

Tööõnnetused vanuserühmiti

Euroopas

Eurostati andmed 2003. a

üle kolme töölt puudumise päevaga õnnetusi kõige rohkem vanuses

25-34 aastat - üle 1,116 miljoni!

35-44-aastat - 1,103 miljonit.

18-24-aastaseid - 0,652 miljonit,

kuni 18-aastaseid - 33,5 tuhat.

Kuni 24-aastastega kokku 685 689 tööõnnetust - üldarvust 16,4%.

100 000 töötaja kohta tuli Euroopa Liidus (15 riiki) 2001. aastal enim tööõnnetusi 18-24-aastatel - 5523, järgnesid 25-34-aastased - 3867.

Esimesena nimetatud vanusegrupis oli suhtarvus tööõnnetusi poolteist korda rohkem kui ühenduses keskmisena kõigi vanusegruppide arvestuses.

18-24-aastased on kõige rohkem kannatanud tööd tehes ka varasemal viiel aastal ja teisel kohal on kõik see aeg olnud 25-34-aastased. Alates 1996. aastast on tööõnnetuste suhtarv mõlemas vanusegrupis vähenenud.

Surmajuhtumeid oli 2003. aastal kõige rohkem töötajatega vanuses 45-54 aastat (1218), teisel kohal olid 35-44-aastased (1162). Kuni 24-aastaseid sai surma 372. Kokku võttes - tööõnnetused „vanas“ Euroopas kimbutavad noori töötajaid, töösurma saavad aga vanemad inimesed.

Riigiti

Inglismaal kui Euroopa Liidu ühes suuremas riigis oli aastatel 2004-2005 % 100 000 töötaja kohta üle kolme haiguspäevaga tööõnnetusi enim vanuses 35-44 aastat (668), teisel kohal noored 25-34 aastat (612). 16-19-aastased 439 tööõnnetust .

Surmajuhtumeid selles riigis oli kõige sagedamini vanuses 60-64 aastat (2,3), kõige vähem 20-24-aastatega (0,8).

Rootsis oli 2002. aastal enim tööõnnetusi meestel vanusegrupis 16-24, naistel aga 55-59.

Soomes juhtus 2003. ja 2004. aastal enim tööõnnetusi vanuses 40-44 aastat, sellele eelnenud kolmel aastal 50-54-aastastega ning veel varem neljal aastal 45-49-aastastega.

20-24-aastastega toimunud tööõnnetused moodustasid 2004. aastal Soomes vaid 10,6% üldarvust,

Suhtarvus tõusid esikohale 15-24-aastased (3050), järgnesid 45-54-aastased (2670).

Mehi kannatas tööõnnetusi läbi suhtarvus enim vanuses 15-24 aastat (4750), naisi vanuses 55-64 (1600).

USA tööbüroo andmeil juhtus 2004. aastal erasektoris 1 259 320 tööõnnetust, neist täpselt kaks kolmandikku meestöötajatega.

Kõige rohkem oli tööõnnetusi töötajatega vanuses 35-44 (26,3%), järgnes vanusrühm 25-34 (24%).
200 õnnetust juhtus 14-15-aastastega,
kuni 24-aastastega 180 000 (14,3%).

Peaaegu sama vanuseline jaotus oli põllumajanduses, jahinduses, kalanduses ja metsanduses – esikohal olid 25-34-aastased ja 35-44-aastased.

Tööstuses said enim kannatada 35-44-aastased ja seejärel 45-54-aastased.

Töösurnasid oli enim 45-54-aastastel ning 35-44-aastastel.
Kuni 24-aastased moodustasid surnutest napi kümnendiku.
Tosin surmasaanut olid kuni 16-aastased,
veerandsada vanuses 16-17 ja 102 18-19-aastased.

Eestis juba aastaid enim tööõnnetusi kõige noorematega

Tööinspektsioonis mullu registreeritud 3300 tööõnnetusest juhtus noortega vanuses 20-24 aastat 15,2% (503).

Ka 2004. aastal oli esikohal sama vanus 504 tööõnnetusega (15,1%).
2003. aastal - 417 tööõnnetust, 15,3%.

Järgnesid mullu 25-29-aastased (384), kes olid teisel kohal ka 2004 (455), ja 45-49-aastased (368).

124 tööõnnetust juhtus mullu päris noorte töötajatega - 15-19-aastased.

Kui meestel oli tööõnnetusi enim vanuses 20-24, siis naistel vanuses 45-49 sama oli meestel ka 2004. aastal, naistel oli siis enim vanuses 50-54.

2006. aasta esimese poole esialgu registreeritud tööõnnetuste analüüsi kohaselt oli 4 tööõnnetust kuni 17-aastastega, 313 aga 18-24-aastastega. Peaaegu veerand selles vanuses õnnetusse sattunutest olid noored naised.

Eesti kohta võib tõdeda, et tööõnnetustesse sattunute vanuseline jaotus ei ole viimasel ajal palju muutunud.

Tööõnnetused Eestis	vanuseti	
	2005	2003
20-24	503	476
25-29	384	406
45-49	368	351
50-54	364	316
40-44	363	361
30-34	361	374
35-39	354	356
55-59	272	240
60-64	127	123
15-19	124	114
65-69	60	57
70-74	4	11

**Uuritud raskete tööõnnetuste jaotus 2006 9 kuud
mehed**

	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Kokku
Ehitiste, tööruumide või liikumisteede mittevastavus tööohutusnõuetele	7	8	6	10	2	34
Puudulik töökeskkonna sisekontroll	19	23	19	25	19	110
Puudulik väljaõpe ja juhendamine	21	21	19	32	18	115
Töökoha mittevastavus tööohutusnõuetele	11	22	11	20	12	77
Töövahendi (seadme, tööriista jne) mittevastavus tööohutusnõuetele	12	16	12	24	14	83
Isikukaitsevahendite mittekasutamine	2		3	1	2	8
Isikukaitsevahendite puudumine	2	6	2	4	4	18
Riskianalüüsi puudumine	12	15	11	17	13	69
Tööohutusnõuete rikkumine töötaja poolt	2	1	5	5	3	19
Joobeseisund		1	1	1	1	4
KOKKU	93/132	116	96	142	93	561

Kuni 17a – 7 õnnetust

uuritud mehed

naised

	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Kokku
Ehitiste, tööruumide või liikumisteede mittevastavus tööohutusnõuetele					2	2
Puudulik töökeskkonna sisekontroll	1	8	6	8	2	28
Puudulik väljaõpe ja juhendamine	2	8	6	12	2	33
Töökoha mittevastavus tööohutusnõuetele	3	5	1	7	3	20
Töövahendi mittevastavus tööohutusnõuetele	1	3	6	9	1	23
Isikukaitsevahendite puudumine		1		1	1	4
Riskianalüüsi puudumine	1	5	4	5	3	21
Tööohutusnõuete rikkumine töötaja poolt			1	1	1	4
KOKKU	9/13	32	25	44	15	141
Kuni 17a – 7 õnnetust						

uuritud naised

Õnnetusi

NÕUKOGU DIREKTIIV 94/33/EÜ

noorte töökaitse kohta

22. juuni 1994

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

Euroopa Ülemnõukogu poolt 9. detsembril 1989 Strasbourg'is vastu võetud ühenduse töötajate sotsiaalsete põhiõiguste harta

"20. Ilma et see piiraks noorte suhtes soodsamate eeskirjade, eriti kutseõppe kaudu noorte tööalast ettevalmistust tagavate eeskirjade kohaldamist, ja vastavalt teatavate kergete töödega seotud eranditele, ei või vanuse alammäär tööleasumisel olla madalam kui koolikohustuse lõppemisel ning mitte mingil juhul alla 15 aasta.

22. Tuleb võtta vajalikud meetmed, et kohandada noorte töötajate suhtes kohaldatavad tööeeskirjad vastavaks nende arengu, kutseõppe ja töö saamisega seotud vajadustele.

Eriti tuleb piirata tööaega – ilma et sellest piirangust oleks võimalik ületunnitöö abil mööda hiilida – ja keelata öötöö alla kaheksateistaastastele töötajatele, välja arvatud teatavate siseriiklikes õigusaktides või eeskirjades sätestatud tööde puhul. ";

Artikkel 1

Eesmärk

3. Liikmesriigid kindlustavad üldiselt, et tööandjad tagavad noortele eakohased töötingimused.

Liikmesriigid tagavad noorte kaitse majandusliku ekspluateerimise ja mis tahes töö eest, mis võiks kahjustada nende ohutust, tervist või kehalist, vaimset, kõlbelist või sotsiaalset arengut või takistada hariduse omandamist.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) **noor** – alla 18aastane isik;
- b) **laps** – alla 15aastane noor, kes siseriikliku õiguse alusel kuulub veel täieliku koolikohustuse alla;
- c) **nooruk** – vähemalt 15aastane, kuid alla 18aastane noor, kes siseriikliku õiguse alusel ei kuulu enam täieliku koolikohustuse alla;
- d) **kerge töö** – töö, mis võttes arvesse selle hulka kuuluvate ülesannete iseloomulikku laadi ja teatavaid tingimusi, mille kohaselt neid täidetakse:
  - i) ei kahjusta tõenäoliselt laste ohutust, tervist ega arengut,

ii) ei kahjusta laste kooliskäimist, osalemist pädeva asutuse heakskiidetud kutseuunitlus- või kutseõppeprogrammis ega võimet õppetööst kasu saada;

e) **tööaeg** – aeg, mille jooksul noor on tööl, tööandja käsutuses ning tegutseb või täidab oma kohustusi kooskõlas siseriikliku õiguse ja/või tavaga;

f) **puhkeaeg** – aeg, mis ei ole tööaeg.

Artikkel 4

Laste töö keelamine

Artikkel 5

Kultuuritegevus ja muu samalaadne tegevus

Artikkel 6

Tööandjate üldised kohustused

Artikkel 7

Noorte vastuvõtlikkus – töötamiskeelud

Artikkel 8

Tööaeg

Artikkel 9

Öötöö

Artikkel 10

Puhkeaeg

Artikkel 11

Iga-aastane puhkus

Artikkel 12

Vaheajad

LISA

Mittetäielik mõjurite, protsesside ja tööde nimekiri

(artikli 7 lõike 2 teine lõik)

I. Mõjurid

1. *Füüsikalised mõjurid*
2. *Bioloogilised mõjurid*
3. *Keemilised mõjurid*

II Protsessid ja tööd

EESTI ÕIGUS

Alaealise töötaja õigused töötamiseks

Üldjuhul alla 15-aastased ja koolikohustuslikud alaealised töötada ei tohi. Vastavalt Eesti Vabariigi haridusseadusele on alaealine koolikohustuslik põhihariduse omandamiseni (lõpetatud 9 klassi) või 17-aastaseks saamiseni.

Alaealisega töölepingu sõlmimiseks on nõutav alaealise seadusliku esindaja kirjalik nõusolek,

kus on välja toodud, millisesse ettevõttesse, mis ajaks ja millisel ametikohal töötamiseks vanem loa annab.

13–14-aastase alaealisega töölepingu sõlmimiseks taotleb tööandja oma asukohajärgse (elukohajärgse) tööinspektori kirjalikku nõusolekut.

Taotluses esitab tööandja järgmised andmed:

- 1) poolte andmed (nimi, isikukood või registreerimisnumber, elu- või asukoht);
- 2) töölepingu sõlmimise ja töötaja tööleasumise aeg;
- 3) tähtajalise töölepingu korral töölepingu kestus ja alus;
- 4) ameti- või kutsenimetus või kvalifikatsiooninõuded ja tööülesannete kirjeldus;
- 5) töö tegemise koht või piirkond;
- 6) palgatingimused;
- 7) tööajanorm
- 8) andmed alaealise vanuse ja koolikohustuslikkuse kohta.

Tööinspektori nõusolek

Kui tööinspektor on kindlaks teinud, et töö ei ole alaealisele keelatud ja alaealise töötingimused on kooskõlas töölepingu seaduses või muus õigusaktis nimetatud nõuetega, annab tööinspektor tööandjale nõusoleku alaealisega töölepingu sõlmimiseks. Tööinspektoril on otsuse tegemiseks tähtaeg üks nädal. Kui tööandja ei järgi alaealiste tööleasumise nõudeid, tunnistatakse tööleping kehtetuks. Töölepingu sõlmib alaealine isiklikult.

13–14-aastastel alaealistel ja 15–16-aastastel koolikohustuslikel alaealistel on lubatud teha töid,

kus täidetavad tööülesanded on lihtsat laadi ega nõua suurt kehalist või vaimset pingutust.

Kergeete tööde loetelu,

Vabariigi Valitsus 30.04.2004. a määrus nr 172.

Nimetatud määruse kohaselt on 13-14-aastaselt alaealisel ja 15-16-aastaselt koolikohustuslikul alaealisel lubatud teha järgmisi kergeid töid:

- 1) põllumajandustööd, näiteks aia- või põllukultuuride istutamine, rohimine, kastmine või muldamine (välja arvatud pestitsiididega töödeldud põldudel), saagi koristamine, marjade või puuviljade korjamine, köögivilja puhastamine või müügiks ettevalmistamine, ravimtaimede kogumine, kuivatamine või pakkimine;
- 2) tööstusettevõttes tehtavad lihtsamad abitööd;
- 3) kaubandus- või teenindusettevõttes tehtavad abitööd, näiteks kauba lahtipakkimine, asetamine riiulitele, hinnasiltide või etikettide kleepimine, pakkematerjalide või pakendite ettevalmistamine, väikesemõduliste esemete pakkimine, samuti müügitöö;
- 4) toitlustus- või majutusettevõttes tehtavad abitööd, näiteks laudade katmine, nõude koristamine või pesemine, majutusruumide koristamine;
- 5) käsitöö, näiteks suveniiride või muu sarnase valmistamine või müük;
- 6) kontoritööd, näiteks töötamine asjaajajana, käskjalana;
- 7) puhastus- või koristustööd, näiteks tootmisega mitteseotud ruumide või territooriumide koristamine või puhastamine, väikesemõduliste esemete pesemine;
- 8) kultuuri-, spordi- või reklaamitegevusega seotud tööd, näiteks osalemine etendusasutuse töös loominguks töötajana, töö modelliagentuuris, töö siseturismiga seotud üritustel, väikesemõduliste ja odavate kaupade müümine, reklaamnäidiste või reklaamtrükiste jagamine, müümine või kuulutustulpadele või kuulutustahvlitele kleepimine.

Tööandja ei tohi alaealist tööle võtta ega rakendada tööl, mis ohustab alaealise tervist töö laadi või töökeskkonnas toimivate ohutegurite tõttu.

Töökeskkonna ohutegurite ja tööde loetelu, mille puhul alaealise töötamine on keelatud,

Vabariigi Valitsuse 30.04.2004 määrus nr 171. Määrus keelab rakendada alaealist tööl, mis ohustab alaealise tervist järgmiste töökeskkonnas toimivate ohutegurite tõttu:

Füüsikalised ohutegurid:

- 1) radioaktiivne aine või ioniseeriva kiirguse allikas;
- 2) laserkiirgus;
- 3) kõrg- või madalsageduslikud elektromagnetväljad (elektri- ja magnetväljad sagedusvahemikuga 30 MHz kuni 300GHz ja alla 30 MHz); ???????
- 4) tugevasti vibreerivad töövahendid;
- 5) müratase üle 80 dB;
- 6) kõrgrõhutingimused, näiteks töö kessoonis, barokambris või tuukrina;
- 7) pidev madal temperatuur (kerge füüsiline töö ruumis temperatuuril alla +19 °C, keskmise raskusega füüsiline töö ruumis temperatuuril alla +16 °C);
- 8) pidev kõrge temperatuur (kerge füüsiline töö ruumis temperatuuril üle +26 °C, keskmise raskusega füüsiline töö ruumis temperatuuril üle +24 °C).

Keemilised ohutegurid

1) ohtlikud ained või neid sisaldavad valmistised, mis vastavalt kemikaaliseaduse alusel kehtestatud õigusaktile on märgistatud 1. või 2. kategooria kantserogeenide või mutageenidena lõikes 2 nimetatud ohutunnuste ja riskilauseetega;

2) plii või selle ioonsed ühendid;

3) asbest;

4) 1. või 2. kategooria kantserogeenid või mutageenid või neid sisaldavad valmistised.

(2) Ohtlikud ained või neid sisaldavad valmistised, mis on märgistatud ohutunnuste ja riskilauseetega järgmiselt:

1) ohutunnus T ja riskilause R23, R24, R25, R39, R45, R46, R48, R60, R61 või nende ühendlauseid;

2) ohutunnus T+ ja riskilause R26, R27, R28, R39 või nende ühendlauseid;

3) ohutunnus C ja riskilause R34 või R35;

4) ohutunnus E ja riskilause R2 või R3;

5) ohutunnus Xn ja riskilause R39, R40, R42, R43, R45, R46, R48, R60, R61 või nende ühendlauseid;

6) ohutunnus Xi ja riskilause R12, R42, R43 või nende ühendlauseid.

Bioloogilised ohutegurid

Tööandja ei tohi alaealist tööle võtta ega rakendada töö, mis ohustab alaealise tervist töökeskkonnas toimivate 3. või 4. ohurühma bioloogiliste ohutegurite tõttu, mis on sätestatud töötervishoiu ja tööohutuse seaduse alusel kehtestatud õigusaktiga.

Tööandja ei tohi alaealist tööle võtta ega rakendada ka järgmistel töödel, mis ohustavad alaealise tervist:

1) töö seadmetega, mille abil toodetakse, säilitatakse või kasutatakse suru-, veeldatud või lahustatud gaasi;

2) töö Vabariigi Valitsuse 30.04.2004 määrusega nr 171 § 2 lõikes 1 nimetatud aineid või valmistisi sisaldavate anumate, pudelite või muude mahutitega;

3) auramiini tootmine;

4) töö, kus tekib tahmas, pigis või tõrvas sisalduvate aroomaatsete polütsükliiliste süsivesinike udu või tolm;

5) töö, kus ainete termilisel või elektrilisel töötlemisel tekib vasetolm või niklitolm või aerosoolid;

6) isopropüülalkoholi tootmine, kus kasutatakse tugevalt happelisi tooraineid;

7) töö, kus puututakse kokku lehtpuidutolmuga;

8) lõhkematerjali käitlemine;

9) töö loomaaias metsikute või mürkloomadega;

10) kõrge psüühilise koormusega seotud töö, näiteks töö, mis on seotud psühhiaatria eriala tervishoiuteenuse osutamisega haiglas, töö vanglas, arestimajas, lahkamiskambris või kohtades, kus tapetakse või hävitatakse loomi või linde;

11) töö, mis on seotud varisemisohuga, näiteks lammutustöö;

12) töö, mis on seotud kõrgusest kukkumise ohuga;

- 13) raskuste käsitsi teisaldamine, kui teisaldustöö riskitase vastavalt töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 9 lõike 4 alusel kehtestatud õigusaktile on 3 või 4;
- 14) töö kõrgpingestatud elektriseadmetel;
- 16) töö, mille tempo määravad masinad ja mille eest tasustatakse vastavalt töötulemustele;
- 17) töö mehaaniliste lõikuritega, ketas- või lintsaagidega, metallifreesidega, suruõhu abil töötavate seadmetega, keevitusseadmetega, liikuvate tõsteseadmete juhina, inimeste tõstmiseks kasutatavate tõsteseadmetega;
- 18) töö traktoril, mis on varustatud vintsi või muu sarnase jõuseadmega;
- 21) töö veduril, raudtee tehnilise korrashoiu, energiavarustuse või liiklusohutuse tagamisega seotud tööd;
- 22) töö metsatöömasinatel, näiteks metsa langetamine;
- 23) töötamine katlakütjana või katlamaja operaatorina;
- 24) tualettruumide koristamine.

Alkoholiseaduse § 47 lg 3 keelab alaealiste rakendamise töödel, mis on seotud alkoholi käitlemisega.

Alaealisele ei rakendata katseaega, samuti ei ole lubatud saata alaealist töölähetusse.

Alaealise tööaeg:

- 1) 13–14-aastasel või koolikohustuslikul töötajal – 4 tundi päevas ehk 20 tundi nädalas;
- 2) 15-aastasel töötajal, kes ei ole koolikohustuslik – 6 tundi päevas ehk 30 tundi nädalas;
- 3) 16–17-aastasel töötajal, kes ei ole koolikohustuslik – 7 tundi päevas ehk 35 tundi nädalas.

13–14-aastast või koolikohustuslikku töötajat võib tööle rakendada ainult koolivaheajal või loominguulise töötajana kultuuri-, spordi- või reklaamitegevuse alal.

Töötaja algus ja lõpp alaealistele tuleb töösisekorraeeskirjades eraldi ära märkida.

Alaealist on keelatud rakendada ületunnitööle, samuti tööle puhkepäeval.

Õhtusel ajal (18.00-22.00)

on keelatud tööle rakendada 13–14-aastast või koolikohustuslikku töötajat, välja arvatud tööandja asukoha (elukoha) tööinspektori loal loominguulise

töötajana kultuuri-, spordi- või reklaamitegevuse alal tööle rakendada õhtusel ajal kuni kella 20.00-ni tingimusel, et nimetatud töö ei kahjusta töötaja tervist, ohutust, arengut, kõlblust ega takista osalemist õppetöös.

15–17-aastast töötajat, kes ei ole koolikohustuslik, võib tööandja asukoha (elukoha) tööinspektori loal loomingulise töötajana kultuuri-, spordi- või reklaamitegevuse alal tööle rakendada ööajal kuni kella 23.00-ni või osalemisel etendusasutuste loomingulises tegevuses ööajal kuni kella 24.00-ni tingimusel, et nimetatud töö ei kahjusta töötaja tervist, ohutust, arengut, kõlblust ega takista osalemist õppetöös. Muul juhul on alaealise ööajal (22.00-06.00) tööle rakendamine keelatud.

Alaealistel on pikendatud põhipuhkus 35 kalendripäeva

ning sõltumata töötatud ajast, on neil esimesel tööaastal õigus saada puhkust täies ulatuses. Tööandja on kohustatud andma alaealisele puhkust tema soovitud ajal. Alaealisele antakse puhkust igal tööaastal täies ulatuses.

Kui alaealine omandab õhtuses, kaugõppe õppevormis või eksternina põhiharidust ja üldkeskharidust, õhtuses või kaugõppe õppevormis kutsekeskharidust põhihariduse baasil, osakoormusega või eksternina kutsekeskharidust, on tal koolitusasutuse teatise alusel õigus õppepuhkusele. Õppepuhkust on õigus saada vähemalt 30 kalendripäevaks õppeaasta jooksul, seejuures 10 päeva maksab tööandja keskmist töötasu, ülejäänud päevade eest vähemalt Eesti Vabariigis kehtivat miinimumpalka. Õppe lõpetamiseks näeb täiskasvanute koolituse seadus ette täiendava õppepuhkuse, mis on vastavalt põhi- ja keskhariduse diplomi saamiseks 28 ja 35 kalendripäeva. Lisaks nimetatud õppepuhkusele peab tööandja alaealise soovil ja õppeasutuse teatise alusel andma talle kuni 7 kalendripäeva palgata puhkust.

Puhkuseseaduse § 34 kohaselt annab tööandja õppeasutuse teatise alusel palgata puhkust gümnaasiumi riigieksamite ning kutseõppeasutuse, rakendusliku kõrgkooli või ülikooli sisseastumiseksamite sooritamiseks.

Kui alaealise töötamine hakkab kahjustama koolis edasijõudmist,

võib alaealise vanem, eestkostja, hooldaja või tööandja asukoha (elukoha) tööinspektor nõuda alaealisega sõlmitud töölepingu lõpetamist. Alaealisega töölepingu lõpetamisel koondamise või tema mittevastavuse tõttu on nõutav tööandja asukohajärgse tööinspektori nõusolek.